

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott**Tid:** Torsdagen den 12 december 2019 kl. 9:00-11:00**Plats:** Beslutandelista**Beslutande:** Charlotta Westerlund (S), ordförande
Solveig Granberg (C), vice ordförande
Andreas Sjögren (S)
Agnes Blom Bringlöv (S)
Ulrik Berg (M) (tjänstg. ers)
Gudrun Nordborg (V)
Carinne Sjöberg (L)**Övriga deltagare:** Se sidan två**Utses att justera:** Solveig Granberg**Sekreterare:** §§ 71-77
Olov Häggström**Ordförande:**
Charlotta Westerlund**Justerare:**
Solveig Granberg

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Sammanträdesdatum: 2019-12-12

Anslaget har satts upp: 2019-12-16

Anslaget tas ner: 2020-01-07

Förvaringsplats: kommunledningsstaben

Underskrift:
Olov Häggström

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Ari Leinonen (S)

Alice Nikmanesh (MP)

Tjänstemän

Annika Dalén, övergripande planering

Linda Gustafsson, övergripande planering

Tomas Jakobsson, kommunledningsstaben

Jan Bergman, kommunikation

§ 71

Diarienum: KS-2018/00321

Motion 10/2018: Säkra äldreomsorgen, utbildning på arbetstid, Åsa Bäckström (V)**Beslut**

Jämställdhetsutskottet beslutar

att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad i enlighet med jämställdhetsutskottets och äldrenämndens yttranden

Reservation: Gudrun Nordborg (V)**Ärendebeskrivning**

Vänsterpartiet yrkar i motion 10/2018 att:

- en utökad möjlighet att läsa upp till undersköterska på arbetstid införs inom äldreomsorgens verksamheter
- en kraftigt utökad obligatorisk introduktion och basutbildning införs inom äldreomsorgens verksamheter

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet delar motionens syn på äldreomsorgens kvalitet och arbetsvillkor som en feministisk fråga, då det handlar om en starkt kvinnodominerad sektor av arbetsmarknaden, samt att konsekvenserna av brister i äldreomsorgen även till en högre grad drabbar kvinnor på grund av det ojämnt fördelade obetalda hem- och omsorgsarbetet.

Äldrenämnden understryker i sitt yttrande att äldreomsorgen står inför utmaningar de kommande åren för att säkerställa kompetensförsörjningen. Därför erbjuds idag möjlighet att läsa upp till undersköterska under arbetstid. Äldreomsorgen har också skapat en arbetsgrupp där basutbildningen ska utvecklas efter dagens behov i verksamheten.

Att erbjuda utökade möjligheter att läsa upp till undersköterska på arbetstid är önskvärt. Äldrenämnden har dock ansökt om att utöka

utbildningssatsningarna inför 2020 men inga särskilda medel har tilldelats från kommunfullmäktige.

Jämställdhetsutskottet ser de satsningar som såväl motionären som äldrenämnden önskar som viktiga för att både trygga kompetensförsörjningen och förbättra arbetsmiljön. Däremot framhåller äldrenämnden i sitt yttrande att då inga särskilda medel tilldelats från kommunfullmäktige inför 2020 för att utöka utbildningssatsningarna inom äldreomsorgen så är det upp till äldrenämnden att prioritera inom sin ram för kommande år. Kommunfullmäktige kan därför inte besluta om att utöka ambitionsnivån utan detta är en fråga för äldrenämnden.

På grundval av detta föreslår jämställdhetsutskottet att anse motionen besvarad.

Beslutsunderlag

Motion 10/2018

Äldrenämndens yttrande

Beredningsansvariga

Annika Dalén

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkande:

Charlotta Vesterlund (S) – enligt tjänsteskrivelsen

Gudrun Nordborg (V) – bifall till motionen

Propositionsordning som godkänns

Charlotta Vesterlunds förslag (enligt tjänsteskrivelsen) mot Gudrun

Nordborgs yrkande

Jämställdhetsutskottet beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsen förslag att anse motionen besvarad

Beslutet ska skickas till

Motionären

Kommunfullmäktige

§ 72

Diarienummer: KS-2019/00702

Motion 18/2019: Umeinitiativet; Gudrun Nordborg (V)

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad i enlighet med yttrandet

Reservation: Gudrun Nordborg (V)

Ärendebeskrivning

I motion 18/2019 yrkar Vänsterpartiet att

- Umeå kommun öppnar en ny form av medinflytande där Umebor inbjuds till att presentera förslag för att utveckla kommunen,
- denna form av medinflytande går under namnet Umeinitiativet,
- de förslag som lämnas in till Umeinitiativet skickas vidare till berörd kommunal nämnd för beslut om dessa stöds av minst 100 underskrifter

Motionären framhåller att medborgarförslagets avskaffande i Umeå har försämrat möjligheten för invånarna att påverka och bidra till de demokratiska processerna. Modellen för det föreslagna Umeinitiativet är inspirerad av Malmös digitala plattform för medinflytande som heter Malmöinitiativet. Där presenteras förslag och man kan även stötta andras. Får ett förslag 100 underskrifter skickas det till den nämnd som förslaget berör.

Jämställdhetsutskottets yttrande

År 2001 infördes i kommunallagen en möjlighet för kommuner och landsting att besluta att den som är folkbokförd i kommunen eller kommun inom landstinget får väcka ärenden i fullmäktige (medborgarförslag). Medborgarförslag lanserades 2009 i Umeå kommun men avskaffades 2015 efter ett beslut i kommunfullmäktige. Under perioden inkom 319 förslag, varav ett 10-tal bifölls. En majoritet i fullmäktige ansåg att hanteringen av medborgarförslagen var resurskrävande, samtidigt som de inte fått avsedd verkan.

Demokratiutredningen *Låt fler forma framtiden!* (SOU 2016:5) hade bland annat i uppdrag att utvärdera tillämpningen av den medborgerliga förslagsrätten och bedöma hur medborgarförslagen påverkat den lokala politikens utformning och den demokratiska delaktigheten i samhället. Utredningen menade att den medborgerliga förslagsrätten har begränsad effekt på det demokratiska samtalet och åsiktsbildningen och inte ger någon indikation på om det finns en stark opinion i den fråga som väcks, utan medborgarförslagen har främst använts som en förslagslåda. Utredningen föreslog att medborgarförslaget ersätts med s.k. folkmotion, som innebär att ett ärende i fullmäktige får väckas om en folkmotion får stöd av minst en procent av de folkbokförda i kommunen eller i landstinget. Detta ansågs vara ett verktyg som förbättrar dialogen mellan väljare och förtroendevalda. Liberalerna lade sedan detta förslag i en motion till Riksdagen som avslogs.

Den utvärdering som gjordes av Malmöinitiativet 2010 visade att initiativtagarna var 65% män och 35% kvinnor. Majoriteten bodde i de centrala delarna av Malmö och 67% hade högskoleutbildning. Utvärderingen hänvisar dock till en studie som visar att e-deltagande är mindre påverkat av socioekonomiska faktorer i jämförelse med traditionellt politiskt deltagande. E-petitionssystemet verkar också göra det enklare för enskilda individer att ta initiativ och mobilisera ett stöd utan ett deltagande från formella organisationer. På detta sätt kan systemet skapa en möjlighet för enskilda individer att stärka sina röster mot resursstarka intresseorganisationer.

Det är en utmaning att säkerställa att redan resursstarka grupper inte sätter agendan på bekostnad av redan underrepresenterade grupper och förstärker redan ojämlika maktordningar. En av rekommendationerna i utvärderingen var att vidta åtgärder för att bredda deltagande via riktad marknadsföring och använda studieförbunden som en resurs för utbildningsinsatser.

Umeå kommun arbetar kontinuerligt med att utveckla former för medborgarinflytande och dialog. Ett exempel är de dialogsamtal som genomförts under hösten i 12 stadsdelar med hjälp av ”dialogcykeln”, samt

digitalt på kommunens hemsida. Där har umebor fått ge synpunkter och förslag för utvecklingen i sina stadsdelar. På den digitala kartan har totalt 5500 platser markerats av 1400 personer och i de fysiska samtalen har cirka 700 personer deltagit.

Som en del i ett kommande 3-årigt projekt finansierat av Vinnova där Umeå kommun inbjudits att delta planerar Umeå kommun ta fram en innovationsplattform som syftar till att ta tillvara förslag och idéer från invånare, företag och andra aktörer i samhället med syfte att skapa ett system för att utveckla idéer och i förekommande fall hitta finansiering, en idésluss i bred bemärkelse. Detta är alltså en form av medinflytande där Umebor inbjuds till att presentera förslag för att utveckla kommunen vilket i sin tur förhoppningsvis främjar demokratiskt deltagande och dialog.

Beslutsunderlag

Motion 18/2019

Beredningsansvariga

Annika Dalén

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkande:

Charlotta Vesterlund (S) med instämmande av **Ulrik Berg (M)** och **Andreas Sjögren (S)** – enligt tjänsteskrivelsen

Gudrun Nordborg (V) – bifall till motionen

Propositionsordning som godkänns

Charlotta Vesterlund med fleras förslag (enligt tjänsteskrivelsen) mot Gudrun Nordborgs yrkande

Jämställdhetsutskottet beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsen förslag att anse motionen besvarad

Beslutet ska skickas till

Motionären

Kommunfullmäktige

§ 73

Diariennr: KS-2019/00739

Motion 20/2019: Namnändring av ceremonirummet; Björn Kjellsson (L)

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen

Ärendebeskrivning

I motion 20/2019 yrkar Liberalerna att

- Umeå kommun byter namn på rummet i Rådhuset, som idag kallas "ceremonirum", till "vigselrum"

Jämställdhetsutskottets yttrande

Borgerliga vigslar kan förrättas i Rådhuset och 2003 bytte rummet efter en motion från dåvarande Folkpartiet Liberalerna namn från vigselrummet till ceremonirummet. Namnbytet skedde för att äktenskapsbalken inte var könsneutral och enbart heterosexuella äktenskap kunde ingås genom vigsel. I samband med den tidigare namnändringen gjordes också en översyn av den totala inredningen i rummet så att det kan omfatta alla, oavsett sexualitet eller religion.

Motionären framhåller i sin motion att förslaget till namnändring är en konsekvens av att äktenskapsbalken könsneutraliserats och att äktenskap därmed ingås genom vigsel, oavsett om paret är av samma eller olika kön. Det är därför konsekvent och symboliskt viktigt att ceremonirummet byter namn till vigselrummet för att spegla lagändringen.

Jämställdhetsutskottet delar motionärens ståndpunkter och föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Beslutsunderlag

Motion 20/2019 Namnändring av ceremonirummet

Beredningsansvariga

Annika Dalén

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott 2019-12-12

Beslutet ska skickas till

Kommunfullmäktige

Motionären

§ 74

Diarienum: KS-2019/00874

JUSK - särskild insats för uppdatering av information om jämställdhet på platswebben

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att i samverkan med näringsliv uppdatera startsidan umea.se med fokus på aktuellt jämställdhetsarbete

Ärendebeskrivning

Startsidan umea.se hanteras av näringsliv på Umeå kommun och innehåller ett antal artiklar som synliggör aktuella händelser och profilfrågor för Umeå. Jämställdhetsarbetet finns representerat i ett antal äldre artiklar. Jämställdhetsutskottet finansierar en uppdatering för att tydligare synliggöra Umeå kommuns arbete med max 30 000 kronor.

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

Beslutet ska skickas till

Näringsliv

§ 75

Diarienum: KS-2019/00748

JUSK sammanträdestider 2020

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att flytta jämställdhetsutskottets första sammanträde 2020 till 3 februari kl. 09.00 i Esplanaden

Ärendebeskrivning

Ett antal ledamöter och ersättare har fått förhinder 23 januari, då utskottets första sammanträde 2020 är planerat. Sammanträdet flyttas därför till måndag 3 februari kl. 09.00 i Esplanaden.

Beredningsansvariga

Olov Häggström

Beslutet ska skickas till

§ 76

Diariernr:

Information om kommunikationsstrategin

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Kommunikationsdirektör Jan Bergman redogör för den nyligen antagna strategin för extern kommunikation.

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

§ 77

Diariernr:

Information om beredning av motioner

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Kommunsekreterare Tomas Jakobsson redogör för hur processen för beredning av motioner fungerar. Det finns en hel del utmaningar för att nå att samtliga motioner ska hanteras inom ett år men en hel del åtgärder tagits för att nå det.

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson